

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 117. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789261952/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

Norge, og han sagde: »Hvad skal De rejse op til de nordmænd for og spille for dem – lad dem komme herned, når de vil se Dem.« Var jeg end forandret i et og andet, havde jeg dog beholdt min ydmyghed og beskedenhed og fandt derfor, at det var en højst forunderlig tale af ham.

Mit private glæde og overgivne liv opfyldte mig i denne periode så ganske, at teatret næsten stod i skygge derfor, og man fandt også, at jeg i den sidste tid var i tilbagegang eller i al fald ingen rigtige fremskridt havde gjort. Trine Rar havde jeg ophørt at spille, da både Heiberg og jeg selv fandt, at denne rolle burde udføres af et barn og ikke af en, der nu som jeg alt spillede voksne elskerinderoller. Imidlertid bad jomfru Lange (senere madam Larcher), om hun måtte forsøge sig i Trines rolle, uagtet det samme gjaldt for hendes vedkommende, at hun var for gammel til den, og direktionen tillod hende det. Med vemod sad jeg i elevlogen (der dengang var i anden pladsloge) og så jomfru Lange udføre Trines rolle. En tyk madamme sad ved min side og henvendte af og til sin tale til mig. »Jomfru Pätges spiller dog nydeligt i aften,« sagde hun med ét til mig. Jeg tænkte, finder hun virkelig, at jomfru Lange spiller godt, så lad hende også få æren derfor. Jeg svarede da: »Det er ikke jomfru Pätges, men jomfru Lange, som spiller Trine.« Hun så nedladende ned til mig og vedblev: »Jeg kender nok jomfru Pätges, min gode! Det er ikke første gang, at jeg er på komedie.« Jeg lod hende da blive i troen og fandt det overflødigt at give mig tilkende for hende.

I Wexschalls hus var alt uforandret. Nielsens kur til mig fortsattes, ligesom mine drillerier. Græd han, så lo jeg, og de latterligste scener fulgte ofte heraf. Madam Wexschall måtte ofte trøste og berolige ham, når jeg ved min kulde havde gjort ham rasende. Jeg havde ikke så stor uret i dette drilleri, som det måske kan synes, thi hans opførsel imod mig i andres nærværelse gik åbenbart ud på, at disse skulle tro, der var et hemmeligt og meget intimt forhold imellem ham og mig; og dette oprørte mig og gjorde mig noget grusom i min måde at tilbagevise ham på. En dyd havde jeg imidlertid, som just ikke er så almindelig hos unge, feterede piger, nemlig: at det aldrig faldt mig ind, at nogen mand mente andet med sin kur end en overfladisk selskabskurtoisi. At nogen elskede mig så alvorligt, at de tænkte på en forbindelse med mig

for livet, faldt mig aldrig ind, før jeg fik troen i hænderne. Jeg selv ønskede mindst af alt at binde mig; ja, jeg havde endogså en formelig skræk derfor. Ofte sagde andre til mig: »Den eller den har alvorlige hensigter med Dem.« Da blev jeg meget forundret og svarede: »Hvor kan De tro sligt? Det er der jo ikke mindste grund til at tænke.« Man lo da ad mig og min kortsynethed. En aften var en hel del af husets venner samlede, deriblandt professor dr. Møhl. Jeg følte denne aften et lille ildebefindende, og Møhl tilbød sig at skrive mig en recept derfor. Han begyndte nu herpå, men var så distræt, at den ene recept efter den anden blev revet i stykker som ubrugelig, indtil endelig én blev mig leveret. Alle de tilstedeværende lo ad den stakkels doktor, uden at jeg ret forstod, hvad der egentlig opvakte deres latter. Da alle var borte, sagde madam Wexschall: »Den stakkels doktor havde nær aldrig fået din recept istand; ja, det er ikke godt at være forelsket, når man skal skrive recepter.« – »Forelsket!« udbød jeg nysgerrig, »i hvem er han forelsket?« Og nu husker jeg så tydeligt, som om det var for få minutter siden, hvorledes madam Wexschall satte sig hos mig på sofaen, så mig ind i øjnene og smilte, så begge hendes smilehuller blev dobbelt så dybe, og sagde, idet de blå øjne antog et skælmisk udtryk: »I dig.« – »I mig!« udbød jeg ganske forskrækket, »o, hvor kan De tro --« »Jo,« svarede hun, »det kan jeg godt tro; og det tror alle med mig.« – »Da er det aldrig faldet mig ind,« gentog jeg, »og det tror jeg heller ikke.« – »Ja, ja, nu får vi at se,« vedblev hun, kyssede mig, sagde mig godnat og gik.

Kort efter denne samtale kom madam Wexschall en dag til mig med smil i øjet og om munden og sagde: »Jeg har et brev til dig; jeg har lovet Møhl at levere dig det og at tale hans sag hos dig; han har haft den tillid at lade mig læse det, derfor bringer jeg dig det uforseglet.« Jeg læste da til min forundring, at han gennem min ældre veninde bad om min hånd og mit hjerte; gjorde jeg ham så lykkelig at skænke ham disse, da tvang hans stilling ham til at bede mig forlade teatret, og han ville da opbyde alt for at give mig erstatning for dette offer. Forskrækket leverede jeg madam W. brevet tilbage og sagde barnagtigt: »Oh, kan De ikke sige, at jeg ikke vil binde mig, og mindst når min afgang fra teatret er betingelsen.« Jeg faldt hende om halsen og vedblev: »Søde,